Ysgol Caer Elen

CYNLLUN CYDRADDOLDEB STRATEGOL 2024-2028

CREWYD	09/2024
CREWYD GAN	D Hughes
CADARNHAWYD GAN Y CORFF LLYWODRAETHOL	
DYDDIAD ADOLYGU	

ARWYDDWYD GAN:

PENNAETH: Dafydd Hughes

CADEIRYDD Y LLYWODRAETHWYR:

Cynnwys ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS)

1. Ein cymeriad, gwerthoedd, blaenoriaethau ac amcanion nodedig

1.1 Gwerthoedd yr ysgol

1.2 Nodweddion ein hysgol

1.3 Prif ffrydio cydraddoldeb mewn polisi ac arfer

1.4 Pennu ein hamcanion cydraddoldeb

2. Cyfrifoldebau

2.1 Corff Llywodraethu

2.2 Uwch Dîm Arweinyddiaeth

2.3 Staff – addysgu ac nad ydynt yn addysgu

3. Casglu gwybodaeth ac ymgysylltu

3.1 Diben a phroses

3.2 Mathau o wybodaeth a gesglir

3.3 Ymgysylltu

4. Asesiad Effaith Cydraddoldeb

5. Amcanion a Chynlluniau Gweithredu

6. Cyhoeddi ac adrodd

7. Monitro ac Adolygu

1. Ein Cymeriad, Blaenoriaethau ac Amcanion Nodedig

1.1 Gwerthoedd yr ysgol

Yn Ysgol Caer Elen rydym yn llwyr ymrwymedig i sicrhau cydraddoldeb addysg i'r holl ddisgyblion, staff, rhieni a gofalwyr sy'n derbyn gwasanaethau gan yr ysgol, ni waeth beth yw eu hanabledd, hil, rhyw, oedran, tueddfryd rhywiol, crefydd neu gred, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, priodas a phartneriaeth sifil. Rydym yn ceisio datblygu diwylliant o gynhwysiad ac amrywiaeth sy'n galluogi pawb sy'n gysylltiedig â'r ysgol i deimlo'n falch o'i hunaniaeth, ac i gyfranogi'n llawn ym mywyd yr ysgol.

Caiff cyflawniad disgyblion ei fonitro, a byddwn yn defnyddio'r data yma i gefnogi disgyblion, codi safonau a sicrhau addysgu a dysgu cynhwysol. Byddwn yn mynd i'r afael â gwahaniaethu drwy hyrwyddo cydraddoldeb yn gadarnhaol, herio bwlio ac ystrydebau a chreu amgylchedd sy'n hyrwyddo parch at bawb. Yn Ysgol Caer Elen credwn fod amrywiaeth yn gryfder y dylid ei barchu a'i ddathlu gan bawb sy'n addysgu ac yn dysgu yma a gan bawb sydd yn ymweld â'r ysgol.

1.2 Nodweddion ein hysgol

Lleolir Ysgol Gymraeg Pob Oed Caer Elen mewn adeilad newydd ar gampws yn nhref hanesyddol Hwlffordd. Mae lle i 1000 o ddysgwyr yn yr ysgol ac ar hyn o bryd mae 900 o ddysgwyr yn mynychu yn ddyddiol. Mae bron bob un disgybl yn dod o gartrefi di Gymraeg ac ymhyfrydwn ein bod yn cynnig addysg Gymraeg mewn ardal hanesyddol Seisnig. Mae ein proffil sosio economaidd yn amrywiol gyda disgyblion yn dod o gefndiroedd cefnog gyda disgyblion eraill yn dod o wardiau difreintiedig.

1.3 Hyrwyddo cydraddoldeb yn ein polisiaua'n hymarfer dyddiol

Yn ogystal â'r camau penodol a amlinellir yn y cynllun hwn, mae'r ysgol yn gweithredu cyfle cyfartal yn ei harfer o ddydd i ddydd yn y ffyrdd canlynol.

Rydym yn ceisio rhoi'r cyfle i bob disgybl lwyddo a chyrraedd y lefel uchaf o gyflawniad personol. I wneud hyn, byddwn yn:

• defnyddio data cyd-destunol i wella'r ffyrdd rydym yn darparu cefnogaeth i unigolion a grwpiau o ddisgyblion

• monitro data cyflawniad yn ôl y nodweddion amrywiol a warchodir a chymryd camau mewn perthynas ag unrhyw fylchau

• ystyried cyflawniad yr holl ddisgyblion wrth gynllunio ar gyfer dysgu yn y dyfodol a gosod targedau heriol

• sicrhau cydraddoldeb mynediad i'r holl ddisgyblion a'u paratoi ar gyfer bywyd mewn cymdeithas amrywiol

Yn Ysgol Caer Elen rydym wedi ymrwymo i sicrhau fod pob plentyn yn derbyn cyfleoedd cyfartal ar gyfer:

• datblygu eu Cymreictod

• datblygu agweddau o barch tuag at eu cyfoedion

• datblygu agweddau sy'n annog disgyblion i wneud eu gorau glas.

• defnyddio deunyddiau sy'n adlewyrchu amrywiaeth poblogaeth yr ysgol a'r gymuned leol o ran y nodweddion amrywiol a warchodir, heb ystrydebau

• hyrwyddo agweddau a gwerthoedd a fydd yn herio ymddygiad hiliol a gwahaniaethol arall neu ragfarn

• darparu cyfleoedd i ddisgyblion werthfawrogi eu diwylliant eu hunain a dathlu amrywiaeth diwylliannau eraill;

• ceisio cynnwys yr holl rieni wrth gefnogi addysg eu plant

• annog trafodaeth yn yr ystafell ddosbarth a'r ystafell staff am faterion cydraddoldeb sy'n ffocysu ar ystrydebau cymdeithasol, disgwyliadau a'r effaith ar ddysgu;

• cynnwys dulliau addysgu a chreu amgylchedd yn yr ystafell ddosbarth sy'n briodol i boblogaeth yr ysgol gyfan, sy'n gynhwysol ac sydd yn adlewyrchu ein disgyblion

1.4 Pennu ein hamcanion cydraddoldeb

Rydym yn cydnabod ein dyletswydd a'n cyfrifoldeb i sicrhau cydraddoldeb i'n holl ddysgwyr, staff, aelodau eraill cymuned yr ysgol. Byddwn yn parchu hil, rhyw, anabledd, ailbennu rhywedd, tueddfryd rhywiol, beichiogrwydd a mamolaeth, crefydd neu gred, priodas neu bartneriaeth sifil fel y'u diffinnir yn Neddf Cydraddoldeb 2010.

Diben ein Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS) yw cyflawni'r dyletswyddau i hyrwyddo cydraddoldeb i bobl â 'nodweddion a warchodir', a gwreiddio tegwch a chydraddoldeb fel seiliau yng nghymuned ein hysgol ac ym mhob agwedd ar gynlluniau a pholisïau ein hysgol.

Wrth bennu'r amcanion cydraddoldeb ar gyfer yr ysgol hon, byddwn yn rhoi ystyriaeth briodol i ddyletswydd gyffredinol y Ddeddf Cydraddoldeb:

1. Dileu gwahaniaethu, aflonyddu, fictimeiddio ac unrhyw ymddygiad arall a waherddir o dan y Ddeddf

2. Datblygu cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd a warchodir perthnasol a phobl nad ydynt yn ei rhannu; mae hyn yn golygu

    a. dileu neu leihau anfanteision a ddioddefir gan bobl sy'n rhannu nodwedd a warchodir berthnasol

    b. cymryd camau i ddiwallu anghenion pobl sy'n rhannu nodwedd a warchodir berthnasol

sy'n wahanol i anghenion y bobl nad ydynt yn eu rhannu

c. annog pobl sy'n rhannu nodwedd a warchodir berthnasol i gymryd rhan mewn bywyd cyhoeddus neu mewn unrhyw weithgaredd arall lle mae cyfranogaeth gan bobl o'r math yn isel

3. Meithrin perthnasoedd da rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd a warchodir berthnasol a'r bobl nad ydynt yn eu rhannu

Pennir ein CCS ac Amcanion Cydraddoldeb yng ngoleuni'r canlynol:

• Yr amcanion cydraddoldeb Corfforaethol

• Barn a fynegwyd gan rhanddeiliaid sydd wedi bod yn rhan o ddatblygu'r cynllun;

• Materion sy'n codi o ganlyniad i ddadansoddi ein data disgyblion e.e. cyrhaeddiad grwpiau disgyblion.

Bydd cyflwyno ein CCS yn cyfrannu at ein holl gamau gweithredu a'n hymrwymiadau i:

• godi safonau;

• leihau'r bwlch cyrhaeddiad mewn deilliannau i blant;

• hyrwyddo cydlyniant cymunedol

2. Cyfrifoldebau

2.1 Corff Llywodraethu

Mae'r corff llywodraethol wedi nodi ei ymrwymiad i gydraddoldeb ac amrywiaeth yn y cynllun hwn, a bydd yn parhau i wneud popeth o fewn ei allu i sicrhau bod yr ysgol yn gwbl gynhwysol i ddisgyblion, ac yn ymateb i'w hanghenion, yn seiliedig ar y nodweddion amrywiol a warchodir. Mae'r Corff Llywodraethu yn:

• ceisio sicrhau na wahaniaethir yn erbyn pobl wrth iddynt wneud cais am swyddi yn ein hysgol

• cymryd yr holl gamau rhesymol i sicrhau bod amgylchedd yr ysgol yn rhoi mynediad i bobl ag anableddau, a hefyd yn ymdrechu i wneud cyfathrebu mor gynhwysol â phosib i rieni, gofalwyr a disgyblion

• sicrhau na wahaniaethir yn erbyn unrhyw blentyn pan fydd yn ein hysgol

Er mwyn cyflawni ei ddyletswydd adrodd, bydd y corff llywodraethol yn adrodd ar gynnydd y CCS bob blwyddyn, fel rhan o'i Adroddiad Blynyddol i rieni.

2.2 Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA)

Mae'r UDA yn hyrwyddo cydraddoldeb ac yn dileu gwahaniaethu drwy:

• roi CCS yr ysgol ar waith, gyda chefnogaeth y Corff Llywodraethol wrth wneud hynny;

• sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o'u dyletswyddau o dan y ddeddf ac wedi'u hysbysu'n llawn am CCS ac amcanion cydraddoldeb ein hysgol;

• sicrhau bod yr holl baneli apwyntiadau'n ystyried y cynllun hwn, fel na wahaniaethir yn erbyn unrhyw un o ran cyfleoedd cyflogaeth neu hyfforddiant;

• hyrwyddo egwyddor cyfle cyfartal wrth ddatblygu'r cwricwlwm, a hyrwyddo parch at bobl eraill a chyfle cyfartal i gymryd rhan ym mhob agwedd ar fywyd yr ysgol;

• trin holl achosion triniaeth annheg ac unrhyw achosion o fwlio neu wahaniaethu, gan gynnwys digwyddiadau hiliol, yn ôl polisïau'r awdurdod a'r ysgol

• sicrhau bod yr holl staff yn ymwybodol o hyn

2.3 Staff – addysgu ac nad ydynt yn addysgu

Mae'r ysgol yn ystyried cydraddoldeb i bawb yn gyfrifoldeb i bawb. Mae pob aelod o staff yn cyfrannu at sicrhau bod ein hysgol yn gymuned deg, gyfiawn a chydlynol drwy:

• sicrhau bod yr holl ddisgyblion yn cael eu trin yn deg, yn gyfartal a chyda pharch, a bydd yn cynnal ymwybyddiaeth o CCS yr ysgol

• ymdrechu i ddarparu deunydd a fydd yn rhoi delweddau cadarnhaol yn seiliedig ar nodweddion a warchodir ac yn herio delweddau ystrydebol

• herio unrhyw achosion o ragfarn, hiliaeth neu homoffobia, a chofnodi unrhyw ddigwyddiadau difrifol fel y rhagnodir ym mholisïau gwrth fwlïo'r ALl a'r ysgol e.e. adrodd am ddigwyddiadau hiliol

• cefnogi gwaith staff atodol a chefnogi a'u hannog i ymyrryd mewn ffordd gadarnhaol yn erbyn unrhyw ddigwyddiadau gwahaniaethol

3. Casglu gwybodaeth ac ymgysylltu

3.1 Diben a phroses

Mae casglu gwybodaeth yn hanfodol i'n cefnogi i benderfynu pa gamau gweithredu i'w cymryd i wella cydraddoldeb a dileu gwahaniaethu yng nghymuned yr ysgol. Yn dilyn hyn, mae'r wybodaeth hefyd yn ein helpu i adolygu ein perfformiad, felly mae'n rhaid i'r wybodaeth fod yn ddigon manwl i'n galluogi i fesur sut rydym yn cyflawni ein dyletswyddau o ran hyrwyddo cydraddoldeb. Mae'r wybodaeth hefyd yn ein helpu i wneud asesiad effaith manwl gywir a nodi pa rai o amcanion yr ysgol a gyflawnwyd, a'r hyn y mae angen i ni ei wneud yn well.

Mae ymgysylltu hefyd yn seiliedig ar yr wybodaeth a gasglwyd ynghylch cynrychiolaeth grwpiau

gwahanol. Rydym yn ceisio gwneud hyn mor llawn â phosib gan gydnabod y gwahanol nodweddion a warchodir. Rydym yn cymryd camau penodol i sicrhau bod plant a phobl ifanc anabl, rhieni a gofalwyr yn cael eu cynnwys yn ôl eu hawl. Y rheswm pam mae'r cynnydd yma yn bwysig yw er mwyn deall holl anghenion cymuned yr ysgol.

3.2 Mathau o wybodaeth a gesglir

Mae'r amrywiaeth eang o wybodaeth a gesglir i gefnogi ein cynllunio a chamau i hyrwyddo cydraddoldeb a dileu gwahaniaethu yn cynnwys y canlynol:

• dadansoddi'r ymatebion a dderbyniwyd gan ddisgyblion, rhieni/gofalwyr, staff, llywodraethwyr a grwpiau cymunedol yn dilyn dosbarthu holiadur barn rheini. Nid yw'r cwestiynau a gynhwysir yn yr holiadur yn amlygu nodweddion a warchodir penodol, ond maent yn ceisio casglu barn gyffredinol rhanddeiliaid

• nodi plant a phobl ifanc, rhieni, gofalwyr, staff a defnyddwyr eraill yr ysgol sy'n cynrychioli'r nodweddion a warchodir gwahanol, os yw'n bosib ac yn briodol. Mae hyn yn ein helpu i ddatblygu a monitro'r cynllun. Gwneir ymdrechion cynhwysfawr a sensitif i gasglu gwybodaeth gywir a bodloni gofynion diogelu data, yn ogystal â'n dyletswydd i sicrhau gwybodaeth gywir sy'n ymwneud ag ethnigrwydd a mamiaith

• cyrhaeddiad disgyblion a data cynnydd sy'n ymwneud â grwpiau gwahanol

• casglu barn plant a phobl ifanc a'u cynnwys mewn ffordd lle byddant yn gweld gwerth i'w cyfraniad

• gwybodaeth am sut mae grwpiau gwahanol yn cael mynediad i'r cwricwlwm cyfan

• dewisiadau chwaraeon a gweithgareddau fesul grŵp

• gweithgareddau cyfoethogi fesul grŵp

• dadansoddi data gwaharddiadau wedi'i ddadansoddi fesul grŵp

• cofnodion bwlio ac aflonyddu ar sail unrhyw fater cydraddoldeb

• data ar recriwtio, datblygu a chadw gweithwyr

• canlyniadau gweithgareddau sy'n hyrwyddo ymgysylltu cymunedol a chydlyniant cymunedol

• canlyniadau camau a gymerwyd i sicrhau cynnwys rhieni ac eraill y nodwyd eu bod yn anodd ymgysylltu â hwy

3.3 Ymgysylltu

Mae'r ysgol yn cynnwys rhanddeiliaid gan gynnwys plant a phobl ifanc, staff, rhieni/gofalwyr, llywodraethwyr a phobl eraill sy'n defnyddio'r ysgol o ran dyletswyddau cydraddoldeb. Rydym yn ystyried y dulliau cyfathrebu mwyaf addas ar gyfer y rhai rydym yn ymgynghori â hwy e.e. deunydd a gyfieithwyd neu deunydd sydd wedi ei addasu ar gyfer pobl anabl neu ar gyfer sawl y mae Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt neu sydd newydd gyrraedd y wlad hon.

Ystyrir barn rhanddeiliaid a grwpiau eraill sy'n ymwneud â chydraddoldeb o ddifri wrth i ni bennu blaenoriaethau. Mae'r ysgol yn trafod yn gyson gyda'r Pwyllgor Ffrindiau ac Athrawon, y disgyblion, Llywodraethwyr a'r holl rieni / gofalwyr sy'n rhanddeiliaid yng nghymuned yr ysgol.

4. Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Mae asesiad effaith yn cyfeirio at adolygu'r holl gynlluniau a pholisïau presennol ac arfaethedig er mwyn ein helpu i weithredu i hyrwyddo cydraddoldeb ac i sicrhau nad yw unrhyw berson o dan anfantais o ganlyniad i weithgareddau'r ysgol oherwydd gwahaniaethu. Mae asesiadau effaith yn broses barhaus i sicrhau bod cynlluniau a pholisïau'r ysgol yn cael eu datblygu mewn ffordd gynhwysol a theg.

Fel rhan o'r broses o sicrhau bod yr ysgol hon yn cydymffurfio â dyletswyddau penodol y Ddeddf, byddwn yn parhau i gwblhau asesiad effaith o bob polisi a chynllun newydd cyn ei roi ar waith. Yn yr un modd, byddwn yn cwblhau asesiad effaith o'n polisïau a'n cynlluniau presennol pryd bynnag y cânt eu hadolygu. Yn y modd hwn, caiff asesiadau effaith eu cynnwys yn nhrefn adolygu a diwygio pob polisi'r ysgol. Lle mae asesiadau effaith wedi'u cwblhau byddant yn dylanwadu ar newidiadau i bolisi ac adolygiad y CCS ei hun.

5. Amcanion a Chynlluniau Gweithredu

Ein Hamcanion Cydraddoldeb dewisedig yw:

• Casglu, dadansoddi a gweithredu ar ddata yn ymwneud ag achosion o fwlio.

• Dileu rhwystrau at addysg a gweithredu ystod o ymyraethau Iechyd Meddwl a Llesiant er mwyn cefnogi dysgwyr, beth bynnag eu cefndir a'u nodweddion gwarchodedig.

• Adnabod, Monitro a Gweithredu i wella presenoldeb a chyrhaeddiad grwpiau amrywiol o ddisgyblion.

• Sicrhau gweithdrefnau effeithiol o ganfod a gweithredu ar lais y disgybl o fewn rhediad dyddiol yr ysgol, beth bynnag ei nodweddion gwarchodedig a'i anghenion.

Mae gennym gynlluniau gweithredu sy'n cynnwys yr holl nodweddion a warchodir perthnasol (Atodiad 2). Mae'r rhain yn disgrifio sut rydym yn cymryd camau i gyflawni'r dyletswyddau cyffredinol a phenodol.

Mae ein Cynlluniau Gweithredu wedi'u croesgyfeirio yn y Cynllun Gwella Ysgol sy'n sicrhau eu bod yn cael eu gwirio, eu monitro a'u gwerthuso'n drefnus.

Mae'r cynlluniau gweithredu'n dangos:

• amcanion a chamau gweithredu penodol

• effaith ddisgwyliedig a dangosyddion cyflawniad (meini prawf)

• amserlenni clir

• gan bwy y mae'r cyfrifoldeb arweiniol

• goblygiadau o ran adnoddau

• dyddiadau penodol ar gyfer asesiad effaith ac adolygiad.

Mae'r ysgol yn gwerthuso effeithiolrwydd y CCS yn rheolaidd, drwy'r corff llywodraethu a chydag Estyn pan gaiff yr ysgol ei harolygu.

6. Cyhoeddi ac adrodd

Mae'r ysgol yn darparu copi o'i CCS a'i chynllun gweithredu i gyflawni ei hamcanion cydraddoldeb mewn amrywiaeth o fformatau ac yn sicrhau ei fod ar gael i rieni/gofalwyr ac eraill, gan gynnwys y sawl y nodir ei bod yn anodd ymgysylltu â hwy.

Mae'r ysgol yn cyflwyno adroddiad blynyddol ar y cynnydd a wnaed ar y cynlluniau gweithredu ac effaith y CCS ei hun ar ethos yr ysgol ac arfer yn yr ysgol. Cyflawnir hyn fel rhan o Adroddiad Blynyddol y Llywodraethwyr.

Caiff yr holl ddata a gesglir ei ddefnyddio at ddibenion dadansoddi tueddiadau, fesul nodwedd a warchodir, o ran perfformiad, defnyddio gwasanaethau a gynigir gan yr ysgol neu'r awdurdod lleol. Caiff gwybodaeth o'r fath ei storio ar wahân i wybodaeth bersonol sy'n nodi'r unigolyn. Er mwyn amddiffyn hunaniaeth yr unigolion pan gyhoeddir gwybodaeth am dueddiadau, ni chyhoeddir unrhyw gyfrif sy'n cynnwys llai na 5 unigolyn.

7. Monitro ac Adolygu

Fel rhan o'n cyfrifoldeb am fonitro'r CCS, rydym yn ymrwymo i:

• ailedrych ar yr wybodaeth a'r data a ddefnyddiwyd i nodi blaenoriaethau ar gyfer y CCS a'r cynlluniau gweithredu, a'i ddadansoddi. Mae hyn yn cynnwys defnyddio trosolwg o'r canlyniadau;

• defnyddio'r asesiadau effaith i sicrhau bod y camau gweithredu a gymerwyd yn cael effaith gadarnhaol ar draws yr holl nodweddion a warchodir, bod hyrwyddo cydraddoldeb yn ganolog i gynllunio'r ysgol a bod gwahaniaethu'n cael ei ddileu'n effeithiol.

Mae adolygu'r CCS yn cyfeirio'r gwaith o'i ddiwygio, pennu blaenoriaethau newydd a chynlluniau gweithredu. Mae'r broses hon yn parhau i:

• gynnwys amrywiaeth llawn o rhanddeiliaid;

• fod yn seiliedig ar dystiolaeth – defnyddio gwybodaeth a data mae'r ysgol wedi'u casglu a'i ddadansoddi;

• defnyddio'r dystiolaeth i gynnal asesiad effaith manwl gywir a fydd yn llywio ein blaenoriaethau

Byddwn yn cyflawni adolygiad o'n CCS yn flynyddol.